

Appell till Finlands regering

Vi,
Finlands Dövas Förbund rf:s medlemsföreningar,
dövgemenskapen,

vill uttala vårt stöd för den skrivning i det nya regeringsprogrammet som utlovar att statsrådet inleder en försoningsprocess gällande kränkningar av **dövas** rättigheter. Vår historia inbegriper tunga företeelser: tvångssterilisering, äktenskapsförbud, förbud att använda teckenspråk och tvång att använda tal i skolan. Också berättelser om fysiskt och sexuellt våld har brutit fram.

I synnerhet de tvångssteriliseringar av döva kvinnor som har utförts i rashygienens namn kan betecknas som brott mot de mänskliga rättigheterna och som en skamfläck i Finlands historia. Många personer har också utsatts för onödiga medicinska ingrepp då man genom operationer har försökt "korrigera" öronen. Så gott som alla äldre döva har upplevt den tid då teckenspråket varit förbjudet i skolan och regelbrott resulterade i kroppsliga bestraffningar. Följden var att kvaliteten på undervisningen sjönk avsevärt och barnen kände sig mycket otrygga i skolan. Dessa skakande upplevelser har lämnat outplånliga spår och trauman som bearbetas än i dag. Man har känt en stor skam över både dövhet och teckenspråk.

Det nya regeringsprogrammet innehåller en skrivelse om att statsrådet kommer att inleda **en statlig försoningsprocess i fråga om kränkningar av dövas rättigheter i Finlands historia**. Förbundsåret stöder regeringsprogrammets mål och vill i detta sammanhang föra fram att dövgemenskapen bör vara starkt inkopplad i processens alla skeden.

Genom det utredningsarbete som finska staten sätter i gång får vi en klarare bild av vår närhistoria. Det första steget i utredningsprocessen är att samla och analysera fakta och föra fram dem i dagsljuset. Offren ska höras och sakkunniga ska anlitas vid behandlingen av trauman och svåra saker. I samband med detta är det viktigt att undersöka möjligheten till penningersättningar för dem som utsatts. För offren ska också vid behov ordnas psykosocialt stöd på teckenspråk.

Vi vill förstå vårt förflutna och att också finländarna på ett bredare plan ska få kännedom om det. Vi vill lindra den känsla av skam som vår gemenskap har burit i decennier. För att en försoning ska kunna ske måste händelserna utredas öppet och en ursäkt framföras till offren. En försoning är viktig också för de yngre generationerna, som än i denna dag ofta kämpar med sin minoritetsidentitet. Endast genom att behandla det skedda på vederbörligt sätt går det att skapa en framtid där döva äntligen kan känna sig accepterade precis som de är.

Det förflutna kan vi inte längre ändra men framtiden går att påverka.

Helsingfors 8 juni 2019
Finlands Dövas Förbunds förbundsårsmöte

Bilaga: Finlands dövhistoriska sällskaps ställningstagande